

Bijlage 4 – (Uitgangspunten) wet Dieren en het Besluit houders van dieren

De maatschappelijke opvattingen over de omgang met dieren zijn in de loop der tijd gewijzigd en opgeschoven waarbij een steeds zwaarder gewicht wordt toegekend aan de belangen van het dier. Per 1 juli 2014 is nieuwe wetgeving in de vorm van de Wet dieren in werking getreden. De Wet Dieren is gebaseerd op het "Nee- tenzij" beginsel. De Wet dieren heeft betrekking op gehouden dieren. Het morele vertrekpunt voor onze omgang met dieren wordt gevormd door de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier, zoals geformuleerd in artikel 1.3 van de Wet dieren. Hieronder wordt verstaan de erkenning van de eigenwaarde van dieren, zijnde wezens met gevoel.

Dieren hebben de behoefte om hun natuurlijk, intrinsiek gemotiveerde gedrag te kunnen vertonen. Naar gelang de diersoort hebben dieren in meer of mindere mate behoefte aan beweging, specifieke leefomgeving, periodes van activiteit, jagen en behoeften met betrekkingen tot schoonmaakgedrag, foerageren en eten. Daarnaast hebben dieren sociale behoeften zoals interactie met andere dieren van dezelfde soort, behoefte aan prikkels en afleiding. Voortplanting en grootbrengen van jongen kunnen hier ook onder worden geschaard.

De hiervoor beschreven natuurlijke behoeftes variëren sterk per diersoort. In algemene zin kan een onderscheid gemaakt worden tussen gedomesticeerde en niet-gedomesticeerde dieren. Domesticatie kan worden gedefinieerd als een honderden jaren durend proces waarbij de eigenschappen van een populatie dieren door middel van selectie en fokken wordt aangepast aan het leven in nabijheid van de mens en in gevangenschap. Domesticatie maakt dieren afhankelijk van de menselijke samenleving met betrekking tot hun sociale organisatie, territorium, voortplanting en voedselvoorziening.

Het begrip integriteit verwijst naar heelheid en gaafheid van een dier zowel met betrekking tot fysieke maar ook tot mentale gaafheid. Stress, ongerief, angst, vreugde zijn emoties die elk dier als individu kan ondergaan. Deze fysieke en mentale gaafheid zijn gerelateerd aan het soort specifiek en zelfstandig kunnen functioneren van het dier in overeenstemming met zijn eigen natuur in een omgeving die geschikt is voor het dier. Dit staat los van de vraag of er feitelijk sprake is van uitwendig waarneembare aantasting van het welzijn of de gezondheid van het dier. Het gaat erom dat elk individueel dier een kwaliteit van leven heeft en een staat bereikt die het als positief ervaart.

Deze staat zal het dier alleen kunnen bereiken indien het volledig kan voldoen aan zijn mogelijkheden zijn natuurlijk gedrag te kunnen uitoefenen en te kunnen voorzien in zijn natuurlijke fysiologische en ethologische behoeften. Het dier dient gevrijwaard te worden van dorst, honger, onjuiste voeding, stress, pijn en verwondingen. De vraag is dus niet of het individuele dier voor de mens uitwendig zichtbare symptomen vertoont maar of het dier een kwaliteit van leven heeft die hij als positief ervaart.

Bovenstaande uitgangspunten zijn nader uitgewerkt in de artikelen 2.1 en 2.8 van de Wet dieren (Bijlage A) en middels het opnemen van algemene huisvestingseisen in paragraaf 2 van hoofdstuk 1 en paragraaf 2 en 3 van hoofdstuk 3 van het Besluit houders van dieren (Bijlage B).